

МОДЕЛЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВДИВОСТІ ІНФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

А. О. Мартинюк^{1, а}

¹Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»

Анотація

В роботі розглянуто принцип роботи та поширення інформації у соціальних мережах, способи маніпуляції користувачами. Були виділені основні етапи поширення новини, побудовано модель визначення правдивості інформації. Досліджено метод кількісного та якісного контент аналізу для визначення достовірності тексту новини. Отримані результати дають змогу запобігти поширенню провокативної, викривленої чи недостовірної інформації в соціальних мережах.

Ключові слова: соціальна мережа, достовірність інформації, модель визначення правдивості

Вступ

Соціальні мережі є одним з найпопулярніших засобів поширення інформації. Це пов'язано з величезною кількістю користувачів та зручністю використання. У соціальних мережах поширюються новини про політику, культуру, спорт так само як і особиста інформація. Навмисне втручання в роботу соціальних мереж заради спотворення фото відео та текстової інформації, поширення недостовірних новин, провокування конфлікту між користувачами є звичною подією на даний момент. Цей процес ніяк не контролюється та не регулюється. Тому наразі важко знайти ефективний інструмент аналізу достовірності інформації.

В умовах інформаційної війни яку на даний момент переживає Україна, одним із актуальних завдань є визначення та оцінка правдивості інформації, фільтрування її та отримання лише правди. Тому метою даної роботи є розробка моделі визначення достовірності інформації в соціальних мережах на основі аналізу реакції на появу новини.

1. Методика досліджень

Соціальна мережа – інтернет-співтовариство користувачів, об'єднаних за будь-якою ознакою на базі одного сайту, який і називається в цьому випадку соціальною мережею [1]. Іншими словами, соціальна мережа у всесвітній павутині будується на тих же принципах, що і в реальному світі, але відрізняється від реальних людських спільнот тим, що у функціонуванні мережі не грає ролі географічна віддаленість її учасників один від одного, а спілкування відбувається за допомоги браузера.

Поширення інформації в соціальних мережах є миттєво, через величезну кількість онлайн користувачів. Це поширення не обмежують державні кордони та мало контрольовані правоохоронними органа-

ми, що відкриває повну свободу дій для користувачів.

Спираючись на статтю [2] та дослідивши існуючі методи аналізу інформації було побудовано модель визначення правдивості інформації в соціальних мережах для фільтрування потоку новин та забезпечення якості інформації.

В основі даної моделі лежить реакція очевидців, причетних осіб на появу певно фото, відео чи текстової інформації, які докази чи спростування були наведені після появи новини, аналіз інформації, що могла бути передумовою.

2. Аналіз моделі

Розглянемо процес існування новини в соціальних мережах. Першим етапом буде безпосередня публікація інформації для широкої аудиторії. Приймемо цю початкову новину за умовну правду, оскільки зазвичай правда з'являється раніше, а за нею слідує її викривлення. Починаємо відслідковувати інформаційну реакцію соціальної мережі. Приймаємо до уваги свідчення очевидців, коментарі з місця подій, заяви причетних осіб. Оцінюємо наявність доказів нашої умовної правди, або ж навпаки спростувань. Порівнюємо інформацію з різних джерел.

Наступним етапом буде формування інформаційних потоків у групи. Це може бути групуванням за першоджерелом, змістом чи способом трактування ситуації. Отримавши чітко визначені групи ми проведемо аналіз кожної з них. Для цього ми використовуватимемо якісний та кількісний контент аналіз тексту запису в соціальній мережі, аналіз фото та відео. Визначення чи є фото або відео докази актуальними та чи не піддавалися корекції, можливе з використанням пошуку оригіналів.

Далі порівнюємо новини з попередніми, що могли бути передумовою та аналізуємо логічність та послідовність події. За допомогою аналізу груп новин, ми отримає найбільш правдиву, та приймемо її за еталон правди. Вона може кардинально відрізняти-

^аandr-mar@ukr.net

ся від початкової умовної правди, адже на даному етапі ми оперуємо доказами, наведеними в процесі поширення інформації. У разі недостатності доказів, ми продовжуємо пошуки.

Тепер потрібно порівняти кожну інформаційну групу з еталоном та визначити рівень відхилення. На останньому етапі відбуватиметься реакція на відхилення від еталону правди. Користувач повинен бачити рівень відхилення від еталону, та докази, що це підтверджують. У разі неодноразовому критичному відхиленні від еталонів, джерело таких новин повинно бути заблоковано задля обмеження негативного впливу на користувачів соціальних мереж.

Висновки

Розроблено модель визначення достовірності інформації в соціальних мережах, яка базується на основі аналізу реакції на появу новини та відрізняє-

ться від інших тим, що дозволить автоматично визначати правдивість інформації в соціальних мережах.

Цінність даного дослідження полягає в його спроможності бути використаним для зменшення негативного впливу неправдивої інформації в умовах інформаційної війни. У подальших дослідженнях планується програмна реалізація моделі.

Перелік використаних джерел

1. Социальные сети от А до Я [Електронний ресурс] – 2012. – Режим доступа к ресурсу: <http://www.social-networking.ru>.
2. Фаріон О. Б. Алгоритм опрацювання оперативно-розшукової інформації для забезпечення потреб кримінального аналізу злочинної діяльності // Збірник наукових праць Національної прикордонної служби України – 2013. – №1(59) – с.194–201